

SLOVENSKI NAROD.

Inhaja vsak dan zvezčer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 4 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 14 h., če se oznanila tiska enkrat, po 12 h., če se tiska dvakrat in po 10 h., če se tiska trikrat ali večkrat.

Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafllovih ulicah št. 5. — Upravnistvu naj se blagovolijo posiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Pesamezne številke po 10 h.

Upravništva telefon št. 85.

Najnovnejši nemški naklep.

Zopet moramo opozoriti slovensko javnost na naklep, ki ga pripravljajo vlad in Nemci.

Marljivi in zasluzni kustos ljubljanske licealne knjižnice, gospod Štefan, pojde v pokoj in na njegovo mesto hoče vlada po želji Nemcev vrniti nekoga nemškega barona, ki je sicer doktor filozofije, a nima za to mesto absolutno nobene kvalifikacije, ne strokovne niti jezikovne.

Licealna knjižnica je velike važnosti za vse znanstveno življenje na Kranjskem in nje glavnitvijo načaga je, da zbira »Carniolica« in sploh vse, kar se tiče slovenskega naroda in Slovanov sploh. Že sedaj hrani ta knjižnica dragocene literarne zaklade in leto za leto prihaja v Ljubljano znameniti slovenski učenjaki študirati te zaklade. V tem oziru čaka licealno knjižnico tudi za prihodnost še velike in važne naloge in če bi vlada na željo Nemcev postavila na mesto kustosa nemškega barona, ki nima nobene kvalifikacije, bi to kazalo, da ji je preskrbeljevanje nemških baronov večjega pomembnega znanstvena naloga licealne knjižnice.

Licealna knjižnica je imela že svojo perijodo, ko je bila v nemških rokah. V licealni knjižnici sami se vlasti lahko informira, v kako velikanskem, škandaloznem, sramotnem neredu je bila licealna knjižnica za časa dr. Muysa, ki je pač znal kdo ve kake orientalske jezike, a ni umel nobenega slovenskega jezika. In slavice je vladal tak nered in je bila knjižnica tako zanemarjena, da so slovenski učenjaki sploh nehalni v Ljubljano hoditi in da so javno v znanstveni publikacijah izrekali najhujše obsodbe o tej knjižnici.

Danes je ta knjižnica zopet v rednu, danes izpoljuje zopet svojo nalogu, danes ima zopet svoj znanstveni pomen. Seveda bi bilo vse to uničeno, če bi se knjižnica izročila nekvalificiranemu nemškemu baronu.

Da bi mogli tega nemškega barona vtipotapiti v licealno knjižnico, so ga poslali v Celovec, kjer naj v ondnotni vseskozi nemški licealni knjižnici nekaj tednov prakticirajo. Tega, česar mu je treba v Ljubljani, se mož v Celovcu seveda ne more naučiti, ker tam nimajo prav nič posla s kranjskimi stvarmi in s slovenskimi literaturami.

Imenovanje nemškega barona za kustosa ljubljanske licealne knjižnice bi ta institut in vse znanstveno de-

lovanje v deželi oškodovalo. To imenovanje bi pa bilo tudi velika krivica jezikovno in znanstveno kvalificiranim strokovnjakom - domaćinom. Oela vrsta je teh mož skriptorjev, amanuenzov in staroletnih praktikantov z beraškim adjut, ki na različnih knjižnicah deloma že mnogo let službujejo, ki so vsestransko izborno kvalificirani, a ne pridejo naprej, ker nih izpraznjenih mest. A vse te domaćine bi rada vladala na željo nemških kazinov potisnila na stran, jih pripravila ob dano zasluzeni in težko pričakovani avanzima, samo da preskrbi čisto nesposobnega, slovenskega jezika nemoznega nemškega barona. Nič ne vpraša, kako vnebovpijoči krivico bi s tem storila domaćinom-strokovnjakom in kako bi oškodovala zavod sam; preskrbljenje nemškega barona ji gre čez vse.

Ne dvomimo, da bo narodno-nepredna stranka storila kar je v njihovih močeh, da se prepreči ta naklep. **Bomo videli, kaj store klerikalci.**

Državni zbor.

Dunaj, 9. aprila. Po dolgoročni debati je sprejela zbornica pozno zvečer nujni predlog glede ustavitev novega ministrstva. Protinujnosti so glasovali le socialni demokratje, češki radikalci, Vsenemci, češki realisti in dva Malorusa. Krščanski socialisti so slavili izid glasovanja s hrupnimi ovacijami na ministra dr. Gessmanna. V debati je govoril tudi ministrski predsednik baron Beck, ki je branil vlado pred očitanjem, da je vlada z ustavitevijo novega ministrstva prekorčila svoj delokrog. Ustanavljanje novih ministrstev je pravica krone, dočim ima parlament le vlogo, da priskrbi materialna sredstva. Tudi na Francoskem se je ministrstvo za javna dela ustavilo le z dekretom predsednika republike. — Nato je imel minister dr. Gessmann svoj deviški govor. Razložil je vse načrite in namene, ki jih ima kot minister za javna dela. Povedal je, da se namehrava za vsako deželo ustaviti delno stavbinsko ravnateljstvo. Pri okrajnih glavarstvih eksponirani tehnični organi dobijo samostojni delokrog. — Glavni govornik pro Bielohlašek se je uprav na trebulu valjal pred Gessmannom, tako da je hvalil in proslavljal. Po glasovanju se je pričekal meritorna razprava, ki se bo jutri nadaljevala. — Poljski poslanci so vložili nujni

predlog o rešitvi jezikovnega vprašanja za celo državo z državnim zakonom. (O tem predlogu govorimo na drugem mestu). Posl. Jevonik je interpeliral brambovskega ministra, naj se 87. pešpol premesti iz Pulja. — Posl. Da vidiak je vprašal predsednika, ali hoče velikonočne počitnice urediti tako, da bodo poslanci pravoslavne vere, ki jih je 40, svoje velikonočne praznike mogli obhajati doma.

Jezikovni predlog poljskih poslancev.

Dunaj, 9. aprila. V imenu poljskega kluba je vložil v današnji seji parlamenta posl. Lewicki nujni predlog, naj se jezikovno vprašanje reši istočasno v celi državi z državnim zakonom. Predlog namreč poziva vlado, naj čimprej, najprejne pa v jeseni predloži zbornici zakonski načrt, s katerim se reši jezikovne razmere v celi državi po sledečih načelih: 1. Cela država se razdeli v enotne jezikovne okraje na podlagi narodopisne lege. 2. Obenem se morajo tudi meje okrajnih glavarstev in s strankami so vsi v deželi navadni jezik enakopravni. V »deželi navadni jezik« je vsak jezik, ki ga govoriti nad 15% prebivalcev v dotičnem okraju. 4. Deželna glavna mesta takih dežel, ki obsegajo več jezikovnih pokrajin, je smatrati za jezikovno mešovito ter je v njih vsled tega posebej urediti uradno jezikovno rabo. 5. Zakon ima veljavno za vse oblasti prve in druge instance. Oblasti druge instance, ki obsegajo več jezikovnih pokrajin, morajo uradovati v tistem jeziku, ki je v dotičnem kraju v deželi običajni jezik. 6. Zakon se mora izvesti najpozneje v 10 letih. (Ako bi se kdaj ta načrt odobril, preurediti bi bilo treba v prvi vrsti ljudske štete po materinem, a ne po občevalnem jeziku. Op. uređ.).

Madžarska neodvisna stranka na krmilu.

Budapest, 9. aprila. Madžarsko časopisje naglaša, da je edina rešitev iz sedanje napetosti na Ogrskem, da prevzame vlado neodvisna stranka, na čelu ji Kossuth in Apponyi. Le tako ministrstvo

more zagotoviti mirno vladanje, kateri bi se pridružili vsi merodajni državnopravni faktorji. Tudi zvišanje častniških plač bi mogla rešiti edino le vlada neodvisne stranke.

Poostreni poslovnik na Ogrskem sprejet.

Budapest, 9. aprila. Od danes naprej ima ogrski - hrvaški parlament poostreni poslovnik. V današnji seji je namreč bil sprejet z veliko večino tozadovni predlog poslancev Nagyja. Jutri ob 12. uri se zaključi s kraljevim reskriptom drugo zasedanje državnega zborna.

Krisa v Srbiji.

Belgrad, 9. aprila. Kralj se je posvetoval z voditelji vseh strank, a kriza se ne more poravnati. Opozicija vztraja pri svoji zahtevi, da se mora skupščina razpustiti, a nove volitve se morajo poveriti koalicijskemu ministrstvu. Vladna stranka je sklenila, da se ne udeleži sestave nove vlade, temenju prepusti vodstvo volitev opoziciji, ako kralj ne obdrži Pašićevega ministrstva. Ker vlasta nima proračuna, a opozicija niti ne dovoli, da bi se skupščina odgovida, je razpust skupščine neizogiven.

Protivojaške demonstracije v Sofiji.

Sofija, 9. aprila. Včeraj sta dva častnika zahrbno napadla socialističnega urednika Stančeva, ker je njegov list odkrito pisal o velikih sleparjih, ki so jih izvrševali višji častniki s praznimi patronami. Urednik je bil ranjen. Takoj se je zbrala nepregledna množica, ki je hotela napadatelje linčati. Policija je častnika komaj rešila v policijsko poslopje, odkoder je moral večji oddelek konjenikov spremljati častnika v vojašnico. Množica je prirejala po mestu hrupne demonstracije proti militarnemu, da je moral konjenica z golimi sabljami prazniti ulice.

Terorizem na Španskem.

Madrid, 9. aprila. Anarhistična nasilstva na Španskem, posebno v Barceloni, se tako množe, da misli vlada proglašiti izjemno stanje. Oblasti v Kataloniji so sklenile, da razpišejo visoke nagrade za razkritje anarhističnih atentatov. Nagrade se naberejo iz javnih prispevkov. Vlada je prispevala v ta namen 50.000. Spanska banka pa 10.000 pezeti.

Dopisi.

Z Bleda. Taki časi so: Volijo se župani, ki so po mišljenu liberalci, po dejanjih pa klerikale. Takega župana imamo tudi pri nas. Pretelki ponedeljek je bila seja krajnega šolskega sveta. Pri tej seji je prišla na vrsto tudi prošnja učitelja Erbežnika, da naj se mu dovoli stanarina, kakor jo imata ostala dva tovariša. Govorilo se je o tem semtertja in nazadnje je eden odbornik predlagal, naj mu krajni šolski svet dovoli letnih 100 K stanarine, ker vendar ne gre, da bi dva tovariša uživala stanarino, oziroma imela prosti stanovanje, tretjemu bi se pa brez vzroka ne dovolila ali ne preskrbel stanovanje. Predsednik je sicer trdil, da nima krajni šolski svet o tem pravice sklepati, vendar je dal predlog na glasovanje, kateri je bil tudi z večino glasov sprejet. Znajelno pri tem glasovanju je to, da je nadučitelj in župan glasoval proti tej stanarini ali remuneraciji. Po tem glasovanju se ne čudimo, ako vladajo tako napete in šoli škodljive razmere med nadučiteljem in ostalimi učitelji na naši šoli.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. aprila.

Zopet preganjajo duhovnik. Blizu Zagorja, v St. Jurju (Izlake) živi že štiri leta upokojeni duhovnik z imenom Sattler. Mož je star že 64 let. Ta starost pove pač sama, da g. Sattler pač ne bo delal ne zdražil, ne prepričal. Ljudje tistega okoliša spadajo pod tri fare, a ker je na vse tri strani poldrugo uro dobrega hoda, podružnica, ki ima celo opravo že čez 50 let, pa je ravno v sredi, zato hočejo imeti ljudje s vlogo duhovnika. Z g. Sattlerjem so ljudje popolnoma zadovoljni. S politiko se ne bavi, prepričevanje ne dela, ne pijanje, ne laži z ženskami, nego se briga samo za dušno pastirstvo. To pa z najboljšim uspehom. Celo ljudi, ki že po deset let niso bili pri spovedi, je pripravil do tega, da hodoj k maši in se spovedujejo. Zaradi tega imajo ljudje g. Sattlerja radi. Vzdržujejo ga sami. Kar so dolžni dajati fari, to dajejo točno in redno, povrh pa vzdržujejo na podružnici še g. Sattlerja s prostovoljnimi doneski. To delajo, ker hočejo imeti duhovnika in potrebujejo svojega duhovnika vsak dan. Kaj bodo hodili poldrugo uro

LISTEK.

Zakon o javnih knjigah.

Tako je naslov 618 strani obsežni knjigi navadne osmerke, ki jo je izdal marljivo društvo »Pravna in knjiga« kot peti zvezek svoje zbirke zakonov, a uredil jo je dr. E. Volčič, e. kr. deželnosodni svetnik v Novem mestu. Knjige je dodano obširno abecedno stvarno kazalo v hrvaškem in slovenskem jeziku.

Navadno ne poročamo na tem mestu o pravnih spisih, ker imajo pravniki svoje strokovno glasilo, za ogromno večino naših čitalcev pa pravne razprave nimajo pomena. A ta nova knjiga je tolike važnosti za vse naše gospodarsko življenje in tako pomembna za vsakega posamičnika, da moramo izpregovoriti o njej nekoliko več.

Dr. Volčič je zbral v tem delu vse material. Kar je količaj v zvezki z javno knjigo, vse je dobiti tu. S tem delom smo dobili pravi zbornik predpisov o javnih knjigah, ki so pričasni v veljavni in zanimivo je, da je naivajnejše (o zemeljskih knjigah), preložil na naš jezik pravak blagoglasne slovenske proze Fran Levstik.

O uredbi celega dela je čitati v predgovoru:

boste koristno obema narodoma, dasi se namehrava prvi del zbornika prirediti tudi na hrvaškem jeziku.

Zbornik je narasel preko prvotne namere posebno s sprejemom skoraj popolnih agrarnih zakonov za Kranjsko in Koroško in pa novih predpisov o konverziji novih terjatev; toda misli je, da boste ravno predpise ob gotovem razvoju našega gospodarstvenega življenja poslej rabiti pogosteje, kakor doslej. Razum tega so agrarni zakoni za Kranjsko znateniti radi izbornega jezika. — Od predpisov o osnovi (napravi) novih zemeljskih knjig je bilo postaviti najprvo one za Koroško, ker se besedilo najbolje vjemta z obšnim zakonom o zemeljskih knjigah; kajti isti predpisi so bili sklenjeni tudi v državnem zboru ter je njih slovenski prevod boljši kakor so slovenski izvirniki za druge kronovine. Ti izvirniki so se v knjigi natisnili, le v kolikor se stvarno razlikujejo od točke zakonitih predpisov za državno kraljevino Hrvatsko (kratek H.).

Vso tvarino sem razdelil na dva, po poglavjih in strane posebna dela, da ju boste do morebitne povsem druge izdaje lažje določevati s kajtim predpisi, ki utegnjejo medtem iziti. Vsakemu delu sta pridejani posebni stvari kazali po abecednem rednu, v katerih so v hrvaškem jeziku tisti strokovni izrazi, ki se v slovenskini glase bistveno drugače; to

ko? Odgovoriti moramo, da lahko, aki bi naši javni zastopi le nekaj žrtvovali za tako izdajo, ki bi se kasneje izplačala sama po sebi. Prepričani smo, da bi popolnejša zbirka takih knjig napram našim nasprotnikom izdala več, kakor stotinu resolucij za slovensko pravno fakulteto.

Dežela Kranjska je dala več mladihn pravnikom podpore, da so se na inozemskih visokih šolah pripravili za pouk na bodoči — slovenski univerzi. Te univerze ali tudi samo slovenske pravne fakultete se nima. Dotsinčni so v malih državnih službah in eden njih prireja dunajskemu založniku Manzu — nemške izdaje zakonov, ker nimajo prilike, da bi delal v hrvaškem jeziku. Mislimo, da bi tudi Slovenci zmogli tudi, da bi ti strokovnjaki imeli priliko, posvetiti svoje zmožnosti slovenski pravni literaturi, če bi le vsi, kajribajo pravne knjige, kupovali slovenske izdaje.

Tudi ravnokar izdano delo o javnih knjigah nam bo dajalo neprecenljivih koristi. Upamo, da bodo to uvideli naši zastopi, pred vsemi deželnim odborom, saj zavzemajo skoraj tretjino tega dela deželnih zakonov in ukazi, ki jih v knjigah sploh ni bilo več dobiti.

Cena obširni knjigi je razmeroma jako majhna in znaša le šest kron.

Premaganci.

Novela; spisal Fr. Remec.

(Dalej.)

</

daleč po duhovnika in ga včasih ne bodo niti dobili? Ljudje ničesar drugega ne zahtevajo, kakor da imajo svojega duhovnika. To ni nikomur na škodo, ker prejemajo župniki vse, kar jim gre, in si ljudje čisto sami vzdržujejo svojega mašnika. Tačko je bilo že dolgo let. Prejšnji duhovnik Jersič je bil pri njih 28 let. Zadnji dve leti je bil tako bolan, da ni mogel opravljati službe, a ljudje so ga vendar radovljivo vzdrževali. Umiiali so brez zakramentov, a bolnega duhovnika so le živel. Kakor se vidi, so ti ljudje dobri, da bolji ne morejo biti. Kakor rečeno, so zadovoljni tudi s 64letnim Sattlerjem. Ta se je pri njih nastanil, ker so ga potrebovali in ker tu zaradi bolnih svojih nog lahko rabi bližnje toplice. Kar naenkrat je začel škof tega 64letnega penzionista preganjati, da mora od Št. Jurja proč. Ljudje so opetovanju prosili škofa, ker duhovnika potrebujejo, naj jim pusti Sattlerja, ali pa naj jim poslje drugega mašnika. Pri trmoglavem škofu seveda to ni nič pomagalo. Sam zlodej vedi, zakaj si je škof vtepel v glavo, da Sattler ne sme ostati kjer je. Ljudje ugibajo in ugibajo, pa ne najdejo vzroka. Najverjetnejše je, da so sosedni duhovniki škofa nahujskali, dasi ni prav nobenega vzroka. Sedaj je škof pisal županu, da Sattler od 1. maja ne sme več maševati na rečeni podružnici, a naslednika tudi ni postal. To paševsko postopanje je vzbudilo med ljudmi silno ogorčenje. Poslali so 15 najbolj uglednih mož iz vseh treh farar k škofu. Hoteli so izvedeti v zroke, zakaj brani škof Sattlerju ostati na podružnici in eventualno izprositi, naj ga pusti tam vsaj toliko časa, dokler ne dobe drugega duhovnika. Včeraj so bili ti možje pri škofu. Prišli so z vso spôstljivostjo, in s polnim zaupanjem v višjega pastirja, a doživeli so silno razčaranje. Škof je menda prav kakor kak turški sultan, kar razčarjen, da se sploh upa kdo imeti kako željo, kadar je on izreklo svojo besedo. Deputacije še nitori ni pustil. Kar tretsel se je in se penil togote in rohnel nad možmi: »Ven, ven, pojdiče proč, jaz z vami nimam nič govoriti.« Le toliko je škof rekel, da bo pri tej podružnici vsako nedeljo maša in da bo poskusil dobiti namesto Sattlerja drugega duhovnika, sicer pa je odpodil deputacije kakor tolpo ušivih beračev. Naravno je, da so možje kravovo užaljeni in to po pravici. Če škof išče Sattlerju namestnika, priznava s tem, da je na tej podružnici duhovnik potreben. Zakaj pa potem ne pusti Sattlerja vsaj toliko časa, da mu najde naslednika. Ce je škof pisal županu, da Sattler od 1. maja ne sme več maševati, bo pa župan maševal kakor v Riemannih. Najlepše pa je, da škof ni hotel povedati iz kakih v zrokov odganja duhovnika, ki je potreben, ki nikomur nič neče, ki je 64 let star in bolan na nogah. To pač kaže, da ni nobenega tehtnega vzroka, nobenega takega, ki bi se ga škof upal povedati, marveč da tiči za vsem tem le lakomnost in zavist, ali pa kako osebno sovrašto. Ko bi imel škof kak tehten vzrok, bi ga bil gotovo povedal, že da pomiri ljudi. Ti so, kakor rečeno, ogorčeni in ne bodo pustili Sattlerja stran, dokler ne dobe naslednika. Farov je občinska last in prebival bo v farovu tisti duhovnik, ki ga bo hotela občina. Preiskalo se bo pa tudi, čigava je podružnica in če je cerkvena last, kako jo je cerkev dobila. Kdor seje veter, žanje vihar, pravi star pregovor. Škof naj gleda, kaj dela!

Ruski list o deželnozborskih volitvah na Kranjskem. »Moskovski

ja Vjedomosti« pišejo v svoji številki z dne 29. marca o deželnozborskih volitvah na Kranjskem med drugim tole: »V slovenski Krajini so se pri novih volitvah izkazali najmočnejša stranka slovenski klerikalei, ki so dobili 16 mandatov. Za slovenske naprednjake jih je ostalo samo 9. Vsled kurioznega volilnega sistema bodo v kranjskem deželnem zboru zopet zastopani: 10 poslancev, izvoljenih iz veleposestiške kurije, a poleg teh še 1 predstavitev nemške kolonije Kotčevje. Nemci seveda tudi to pot niso pozabili izkorisčati v svoje svrhe slovenske prepričljivosti; zato so se požurili vstopiti v zvezo s slovenskimi klerikalci proti narodno-napredni stranki.«

— **Slovenski napis v Mariboru.** Leta 1907. je odstranila mariborska občina g. Ivanu Verasu na njegovi hiši v nadaljnem ozračje moleči izvesek z napišom »Zastop banke Slavije«, češ, da so slovenski napisi na takih izveskih z veljavnim občinskim sklepom prepovedani. Zoper to se je pritožil g. Ivan Veras ter je prišla zadava na obravnavo pred upravnim sodiščem dne 8. aprila t. l. — **Upravno sodišče je dotično odločbo mestne občine mariborske z razsodbo razveljavilo zaradi pomanjkljivega postopanja in mora torej občina znova odločiti ter navesti, iz katerega javnopravnega razloga prepoveduje dotični izvesek. Ker za tako odločbo občina ne more navesti nobenega javnega, n. pr. pravnostnega ali varnostnega razloga, je s tem odločeno, da občina iz samih jezikovnih razlogov ne more odstranjevati takih izveskov in da je torej prekoračila svoj delokrog. S tem je torej tudi pred upravnim sodiščem dognana nezakonitost postopanja dotičnih občin, ki so izveske s slovenskimi napisi odstranjevale, kakor Celje in Maribor. G. Ivana Verasa je zastopal dr. Rosina, oziroma dr. Lenoch, poslednji odvetnik na Dunaju.**

— **V goriščem centralnem semenišču** se je vrsijo sedaj predavanja o zadružništvu na katoliški podlagi. Ne zato, da bi šli učit ljudstvo pravih Kristusovih naukov, ampak za to se pripravljajo, da pojdejo z drugarji ter izvajati nauke o klerikalni gospodarski organizaciji. Tudi se ne smej navduševati za resnično narodno delo v nevarnih obmejnih krajih, ampak v zadružništvi in v gospodarski organizaciji katoliškega temelja morajo biti dobro podkovani. To je današnja naloga mladega duhovnika v primorskih delih. Tako hoče nadškof dr. Sedej. — Predava pa o zadružništvi in o gospodarski organizaciji tisti sloviti Svetoslav Premrov, ki je bil prišel iz Gorice v Ljubljano h »Gospodarski Zvez«, pa se je tu bliščal le nekaj časa, ker se je kmalu skregal z generali in jo popihal nazaj v soleno Gorico. To ime nam jamči, da bodo goriščki semeniščniki temeljito ponučeni za zadružno pot med ljudstvo!

— **Srbški list o pokojnem Viljemu Polaku.** Belgradska »Politika« piše o pokojnem Viljemu Polaku tole: »30. t. m. je preminil v Tržiču na Kranjskem inženir Viljem Polak v 65. letu svoje starosti. Pokojnik ostavlja tudi v Srbiji mnogo doberih prijateljev, ker je delal kot državni inženir in kasneje kot podjetnik tudi na naši glavni progi Belgrad-Niš. Pokojni Polak, rodom Slovenec, je bil naobrazen, ljubezljiv, skozinsko pošten mož in velik Slovan. Zapustil je 224.000 kron v prostvene narodne namene svojih rojakov. Naj bi mu bila lahka zemlja domača in svetel spomin tudi med nami Srbij!«

— **Slovenski in hrvaški Sokoli v Belgradu.** Kakor čitamo v srbskih li-

stih, pride o velikonočnih praznikih več hrvaških in slovenskih Sokolov v Belgrad, da se dogovore z onotničimi Sokoli o podrobnostih vsesokolskega zleta v Belgradu. Srbski Sokol prirede na čest slovenskim in hrvaškim odpolancem sokolski večer v soboto 18. t. m.

— **Dr. Josip Frank v Ljubljani.** V sredo zvečer je bil v Ljubljani dr. Josip Frank iz Zagreba, vodja Starčevecice stranke prava. Kakor čujemo, ni imelo njegovo bivanje v Ljubljani nobenega političnega ozadja.

— **Imenovanje.** Gozdarski mojster Anton Hadek je imenovan za gozdarskega svetnika pri gozdarski in domenski direkciji v Gorici.

— **Iz pomorske službe.** Strojnik pomorske uprave, Anton Petrič, je pomaknjen v X. čin, razred, strojevodja Franc Kokalj pa v XI.

— **Premestitev.** S prvimi aprilom t. l. preselil se je gospod Anton Lehrman iz Tržiča za stalno v Ljubljano, ž njim seveda tudi uredništvo stropicne lista »Perotinjar«, kateri bodo sedaj pričel izhajati v svojem tretjem letniku.

— **Razširjen delokrog g. Lehrmania.** Kakega pomena za našo maloživinorejo, posebno perotinjarstvo in kmetijstvo le količaj ležeče, to pa tem bolje, ker je g. Lehrman nameščen v Ljubljani edino le v svrhu povzdigne slovenske maloživinoreje, ter bodo gotovo vedno in povsodi rad zastavil vse svoje moči, vse svoje strokovno znanje in praktične skušnje, da povzdigne to, pri nas tako zanemarjeno gospodarsko panogo. **Glavna njegova naloga** bodo organizirati slovensko maloživinorejo, v prvi vrsti umno perotinjarstvo in kmetijstvo, prirediti na željo po vseh krajih naše obširne slovenske domovine podučna predavanja, ustanavljati potrebne perotinjarske zadruge, jih združiti v glavnem zadružnem zavodu v Ljubljani, ter tako priporočiti narodu tudi v tej velevažni panogi kmetijstva na podlagi samopomoči do narodno-gospodarskega uspeha.

Moč pa, da zamore g. Lehrman uresniči svoje namene in izvršiti podana mu nalogu, leži v Vaših rokah cenj. kmetovalci, gospodarji in gospodinje. Poprimite se z vso vremeno te danem Vam prilike, združite se, sklicujte shode, prirejate podučna predavanja, sploh delujte z vsemi močmi na to, da iztrgate Vašemu narodnemu nasprotniku ogromni kapital, katerega je dosedaj on, vsled Vaše brezbriznosti, brezizjemno vtaknil v svoj nenasiljivi žep. »Z zdržanimi močmi«, to bodo tudi naše geslo, pod katerim razvijemo zastavo vseslovenske maloživinoreje, s katero hočemo dosegiti svoj cilj tudi mi ter si prizoriti to velevažno polje narodnega gospodarstva.

— **Opomba.** Vse želite glede prirejanja podučnih predavanj, ustanovitev perotinjarskih ozišč maloživinorejskih zadrug, naročila na list »Perotinjar«, vprašanja v maloživinorejih itd. dopolnili so pod naslovom »Uredništvo »Perotinjar« v Ljubljani, Janez Trdinove ulice številka 8, katero bodo vedno po svoji moči točno in stvarno rešilo vse tozadne zahteve in želje.

— **I. slovensko društvo perotinjarjev** in rejeve vseh malih domačih živali v Tržiču in naznana vsem svojim cenj. članom, da se vsled sklepa občnega zborna z dne 26. januarja 1908 premestilo v Ljubljano ter ima začasno svoj sedež v uredništvu

»Perotinjarja«, Janez Trdinove ulice št. 8, kamor so vpošiljati tudi vsi dopisi, nakazila, prijave k pristopu itd. Pri imenovanem občnem zboru bil je soglasno zopet g. Anton Lehrman voljen predsednik in g. F. Spendal, župnik v Tržiču njega namestnik. Nadalje so bili v odbor voljeni slediči članji: kot tajnik g. Peter Miklavčič, e. kr. živinovzdržnik v Ljubljani; g. Josip Rožič, e. kr. pismosnošč v Tržiču, njega namestnik; kot blagajnik g. dr. Gregor Žerjav, odvet. kone. v Ljubljani; kot knjižničar g. Josip Jenko, uradnik »Zvez« slov. zadrug v Ljubljani; g. Karel vitez pl. Strahl, e. kr. nadodsodni svetnik v pokoju in graščak v Škofji Loki kot svetnik in gg. Ivan Jezeršek, nadučitelj v Krizih pri Tržiču in Hugo Roblek, mag. pharm. v Tržiču kot preglednika. Vpoštevajoč dejstvo, da je bilo društvo perotinjarjev ustanovljeno v Tržiču, sklenil je občni zbor ustanoviti v najkrajšem času v Tržiču podružnico, katerej se imenuje I. podružnica I. slovenskega društva perotinjarjev in rejeve vseh malih domačih živali v Ljubljani v Tržiču. Tozadne ustanovni in občni prvi občni zbor sklici se v kratkem ter se bode to pravočasno naznani po vseh slov. časopisih kakor tudi v društvenem glasilu »Perotinjar«.

— **Uredništvo »Perotinjarja« v Tržiču,** naznana vsem svojim cenj. naročnikom, da so se vsled preselitve v Ljubljano in s tem zvezanega ogromnega dela, zapošljene številke 11. in 12. drugega letnika »Perotinjar«, kakor tudi odgovori na razna došla vprašanja, kar se blagovoli oprostiti. Omenjeni številki izdeta skupno okolo sredi aprila t. l. ter se razpoložijo še iz Tržiča. III. letnika prva številka bodo izšla v pričetku maja in sicer iz Ljubljane, Janez Trdinove ulice št. 8.

— **Iz šolske službe.** Nadučitelj g. Josip Franke v Št. Petru pri Novem mestu je zaradi bolezni dobio dopust in pride na njegovo mesto kot suplentinja dosedanja suplentinja v Dobrepohu gd. Marija Grobovsek. Interimistično vodstvo šole prevzame definitivna učiteljica gd. Marija Ažman.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** je prejela 200 K pokrovitvine, ustanovili so jo rodoljubi iz omisija gestilne pri »Rožič«. Pričakujemo še n-daljnih rodoljubnih darov iz krovov omenjene družbe, posnemovalec teh častitih rojakov naj se oglasi še iz vseh slovenskih pokrajin.

— **Koncert »Glasbene Matice« v Zagrebu.** »Glasbena Matice« je pravno nameravala prirediti svoj koncert v Zagrebu na velikonočni ponedeljek 20. t. m. Ker pa za ta dan ni mogle dobiti posebnega vlaka, je moral koncert odgoditi. Kakor smo izvedeli, je sedaj koncert definitivno določen na soboto 2. maja t. l. V Zagreb bo vozil poseben vlak. Na dejstvu se je, da se bo zglašilo za poseben vlak zadostno število slovenskega občinstva, zlasti ker si bodo slovenski izletniki v nedeljo lahko ogledali tudi III. jugoslovansko umetniško razstavo, ki se otvorja 1. junijem pa do dva jedilna vozova. Te dni se je mudil v Ljubljani nadzornik družbe »Schlafwagen-gesellschaft« ter se pri raznih tvrdkah informiral glede dobre živil za omenjene jedilne vozove.

— **Novi kazenske znamke.** Izpla je odredila trgovinskega ministra, da se vpljejo nove kazenske znamke in sicer po 1, 2, 4, 6, 10, 20, 30, 50 in 100 vinarjev. Vse bodo v svetlo rdeči barvi. Znamke bodo 22 mm široke in dolge ter imete perforiran rob širok 2 mm. Srednje polje bo kazalo v močni beli številki vrednost znamke. Na spodnjem robu je zapisana v beli pisavi beseda Porto. Star znamke bodo v veljavi še do 31. oktobra t. l., potem se pa sploh vzamejo iz prometa.

— **Nova telefonska zveza.** Dr. Benkovič je razglasil po listih, da je po njegovem posredovanju trgovinski minister obljubil, da se bo telefonska zveza Maribor-Zidan most zgradila na državne stroške in da bodo k stroškom telefonske zveze Zidan most-deželna meja morali prispevati interesentje 30%.

Take obljube so prav po ceni, a so neizvedljive, ker vemo,

da se tisti prispevki s 30%, ne da dobiti, kajti nične da denarja za to.

Takih obljub se dobi na stotine in ni treba zato kakega dr. Benkoviča, ki je hotel svoji osebi napraviti nekoliko mastne reklame, a se mu je namen ponesrečil.

Pripominjam, da je obljuba glede telefonskega omrežja stara že pet let, a je neizvedljiva, ker tistih zahtevanih 30% od interesentov ni in ni mogoče dobiti.

— **Umrl je na Brezovici uradnik o. kr. učitnine g. Matovž Oblaček.** N. v. m. p.!

— **Cebelarski shod v Borovnici** se vrši v nedeljo, 12 t. m. pri gosp. Drašlerju (Apnenčak) ob 4. pop.

Na shodu bo predaval zastopnik os-

cebelarskega društva iz Ljubljane g.

nadučitelj Likozar. Pričakuje se obile udeležbe.

— **Umrl je v Kranju ondotni rodoljubni meščan in posestnik gosp. Peter Mayr.** Pokojnik je bil mestni od-

bornik, častni član »Sokola«, pred-

sednik moške podružnice sv. Cirila in

Metoda ter član ravnateljstva mestne

hraničnice. Dosegel je starost 54 let.

Blag mu spomin!

— **Narodna čitalnica v Kranju**

priredila v soboto 11. t. m. ob pol 9.

zvečer v dvorani »Gorenjske So-

kola« koncert s tem-le sporedom:

1. Aljaž: »Ujetega ptiča težba«,

mešan zbor; St. Mokranjac: »Iz

moje domovine«, srbska narodna

pesem, mešan zbor; E. Adamič: »No-

transka«, moški zbor; Fr. Gerbić:

»Rožmarin«, trospev za ženski

zbor s spremljevanjem klavirja (ga.

Anica Pir

mlekarne ob progi
Ljubljana-Trst
ki bi se za sedaj zavezala pošiljati
50—100 l mleka na dan.
Naznana na naslov **Frančiška
Kegovček, Via Trieste Casa Periz
II. Tržič (Monfalcone) na Primor.**

Trgovski sotruðnik

dobro vajen specerijske in mešane
stroke ter vešč slov., nem. in ital.
jezika, želi premeniti službo. Na-
stopi lahko s 1. majem.

Naslov pove upravnštvo „Slov.
Naroda“. 1233-2

Pridna in poštena gospodična dobi
tako službo

blagajničarke

v večji trgovini v Kranju.
Ponudbe naj se pošilja pod šifro
„blagajničarka“ na uprav. „Slov.
Naroda“. 1263-2

10.000 parov čevljev!

4 pari čevljev samo 3 gld.

Vsled ugodnega ogromnega nakupa se
odda za to nizko ceno: par moških in par
ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakovem
z močno zbitimi podpišti, najnovejše oblike,
dalje par moških in par ženskih modnih
čevljev, elegantnih in lahkikh.

Vsi 4 pari samo 3 gld.

Za naročitev zadostuje dolgost.
1285 Razpošiljanje po povzetju
Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.
Nengajajoče rad zamenjam.

Spretnega 1206-3

polirja

in več dobrih
zidarjev in fasaderjev
sprejme stavba tvrdka Josip Hro-
nek na Bledu.

BLUZE 24
največja izbera v svili in drugem
modnem blagu tudi po meri.
Vsakovrstna krila, perilo
In otročje oblike
priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Bučar
STARI TRG št. 28.

Hotel, Južni kolodvor.
(A. Seidel.)

Jutri, v soboto, 11. aprila
velik

KONCERT

popoln

ljubljanske Društvene godbe.
Začetek ob 8.

Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča
A. SEDEL
hotelir.

1291

Posteljno perje in puh
oprano in osnaženo

1/2 kg od 45 kr. naprej

128-13 prodaja
C. I. Hamann
v Ljubljani.

Indajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemsek.

Marija Mayr roj. Prevc naznana v svojem in v imenu
svih svojih otrok Petra, Pavla, Anice, Danice, Cirila in Metoda
vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je njen
iskrenoljubljeni soprog, oziroma oče, sin, brat in stric, gospod

Peter Mayr

posestnik, mestni odbornik, član ravnateljstva mestne hra-
nilnice, častni član „Sokola“, predsednik moške podružnice
Ciril-Metodove družbe itd.

po dolgi in mučni bolezni, previden s svetotajstvji za umirajoče,
danesh, dne 9. aprila 1908 ob 7. zjutraj v 54. letu starosti izdihnil
blago dušo.

Pogreb preljubega pokojnika bode v soboto, dne 11. aprila
ob 4. popoldne.

Sv maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvji.
Bodi blagemu pokojniku ohranjen ljub spomin.

V Kranju, dne 9. aprila 1908.

1268 Žalujoci ostali.

Javna dražba bukovih drv.

V sredo, dne 22. aprila 1908 ob 10. dopoldne
se bode prodalo

85 sežnjev bukovih drv

dolgi po 2 metra

pri Romšaku v Črni pri Kamniku,

ležečih istotam ob cesti.

Tozadenvi dražbeni pogoji leže na vpogled v občinski pisarni v
Kamniku, in v pisarni c. kr. agrarnih operacij v Ljubljani, Turjaški trg.

PRESEL, l. r.

vodja tehničnega oddelka c. kr. agrarnih operacij.

1267 1

SANGLEŠKI GUMASTI

plaščki in paletoti najmodernejših barv za
dame, deklice in gospode.

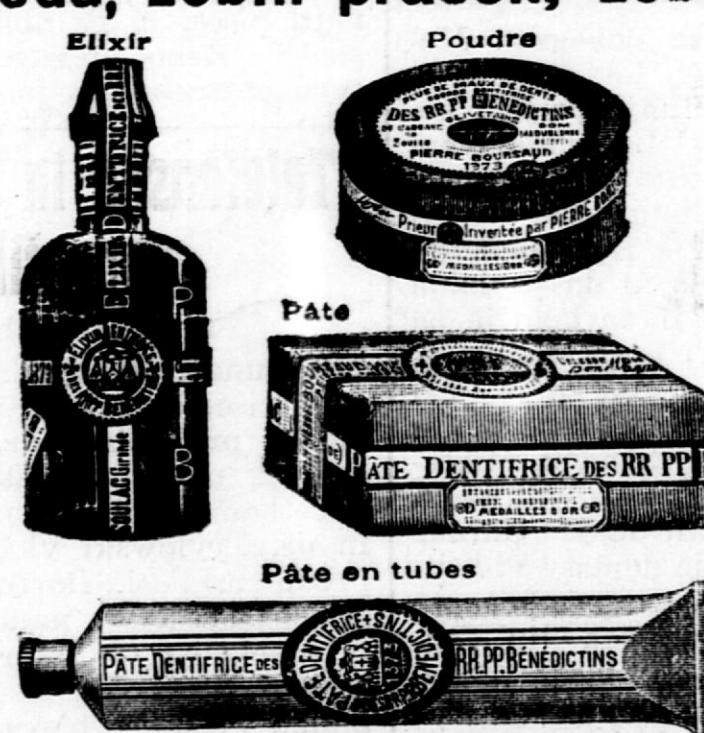
Vsak dan dospevajo novosti damske,
moške in otroške konfekcije.

1008-19

Cene so čudevito nizke!

„Angleško skladišče oblik“, O. Bernatović
v Ljubljani, Mestni trg štev. 5.

RR. PP. Benedictins zobna voda, zobni prašek, zobna pasta

DENTIFRICES Elixir, Poudre, Pâte
DES RR.PP. BENEDICTINS
de l'Abbaye de SOULAC

V originalnih zavojih se dobija v zadevnih trgovinah.

1185-1

Mestna hranilnica v Kranju javlja
tužno vest, da je prezaslužni član njenega ravnateljstva in upravnega
odbora, blagorodni gospod

Peter Mayr

posestnik, občinski odbornik itd

danesh ob 7. zjutraj po dolgi mučni bolezni v 54. letu starosti mirno
zaspal v Gospodu.

Pogreb predragega pokojnika se bode vršil v soboto, 11. aprila
ob 4. popoldne.

V Kranju, dne 9. aprila 1908.

1289

Pet do osem

čevljjar. pomočnikov

za fina in razna dela sprejme takoj
Ivan Zamlijen, čevljarski mojster na
Kongresnem trgu v Ljubljani.

Istotam je naprodaj dva para

Večjo množino praznih, dobro
ohranjenih

zabojev

različne velikosti preda Karel Pup-
pis, trgovec v Logatcu.

Istotam je naprodaj dva para

enoletnih pavov

Cene po dogovoru. 1231-2

Portland in Roman cement

Kdor hoče cementno tvornico zidati
in bi želel izvedeti, če je dotični
apnenik-lapor ali glina sposobna za
izdelovanje cementa, naj se blagovoli
obrni pismeno na že nad več let
v tej stroki delujočega strokovnjaka,
ki napravi račevanje natančne pre-
izkušnje, proračune in načrte.

Pismene ponudbe pod „K. A. 8“
na uprav. „Slov. Naroda“. 1272-1

Najboljše srajce

belo in barvaste, za gospode
so s znamko „labud“

Izdelane v lastni šivalnici. . .

Priporoča jih 934-8

Anton Šarc

Sv. Petra cesta št. 8 v Ljubljani.

V 1128-2

Moderne srajce za gospode

svodne hlače, spalne srajce, ovratniki, zapernice, napravni, nogavice,
naramnice, kravate, gume, žene rute vedno v največji izbiri pri

P. Magdić, Ljubljana, Prešernove ulice štev. 7.

Slaven,

ker čuva prtenino.

242 23

vaed blešeče beline, ki jo dobi prtenina.

ker ne dobi prtenina po pranju prav nikakega
duha.

ker je zelo poceni in se pri pranju prihrani mnogo
časa.

MINLOS PRALNI PRAŠEK

Absolutno neobhodno potrebno
el za vsako dobro urejeno go-
spodarstvo.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, s kolonialnim blagom in
z milom.

Na debelo pri L. MINLOS, Dunaj I., Mölkerbastei 3.

Pazi naj se na ZGORNJSKU var-
stveno znak in varne naj
se pred ponavljajem, ki je brez
vake vrednosti.

SLAVIJA

vzajemno zavarovalna banka v Pragi - - -

Raz. fond: 38,942.07478 K. kapitalno oddihovno in kapitalje 91,936.983-78 K.

Po volilnosti druge vzajemne zavarovalnice nadz države

z vsemotnost obvezno-naredno uprava.

Generalni zastop v Ljubljani, Ulica planinska 10, telef. 122.

v Giuseppezzu 12, Modena 122.

Zavarovalna postaja in prenikele po
zveznični št. 1200 po najnižjih cenah.
Škoda omogoča tako in največjemu.
Ustva najnižji zavrs, koder potrebuje
Dovoljava in želite dobiti potrebu
v zveznični obvezno-naredno
zavarovalni postaji.

zveznični

Podružnica v Spljetu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Podružnica v Celovcu.
Del. glavnica NL 2.000.000. Rezervni fond NL 200.000.

sprejema vloge na knjizice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po

4 1/2 %

21-41

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.